

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de
toekenning van een liquiditeitsbescherming aan varkenshouders
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Verschillende veranderende omgevingsfactoren zetten de continuïteit van de bedrijfsvoering van Vlaamse varkensbedrijven onder druk. De toekenning van een liquiditeitsbescherming beoogt de bedrijfsvoering te ondersteunen van jonge landbouwers die recent een bedrijf overnamen en van bedrijven die recent investeerden in een duurzaam stalconcept.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij
Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/406 van 8 november 2021.

Het ontwerp van besluit heeft geen strategisch belang.

Omwille van de dringende noodzakelijkheid werd geen advies gevraagd aan de Raad van State.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Vlaamse varkenssector heeft al geruime tijd te kampen met veranderende omgevingsfactoren die de bedrijfsvoering negatief beïnvloeden. Actueel is de marktsituatie dan ook danig verstoord. De voorbije jaren werden periodiek haarden van varkenspest op grondgebied van lidstaten van de Europese Unie vastgesteld. Zelfs indien dit, zoals in het geval van België, louter het geval is bij in het wild levende everzwijnen en dus niet bij gedomesticeerde varkens, heeft dit omwille van importembargo's ernstige markteconomische repercussies. Bijkomend leidt het wegvallen van afzetkanalen tot verschuiving/verdringing binnen de interne markt, wat tot destabilisatie leidt. Dit wordt versterkt door het disruptieve effect van de COVID-pandemie, waarbij o.a. logistieke ketens tot op vandaag verstoord zijn (zowel op vlak van transportcapaciteit als -prijzen). Tot slot zijn prijzen van grondstoffen voor varkensvoeder fors gestegen. Dit alles heeft de rendabiliteit van de varkenshouderij onder zware druk gezet. In zoverre dat de continuïteit van de bedrijfsvoering bij veel varkensbedrijven in het gedrang komt.

De toekenning van een liquiditeitsbescherming beoogt die continuïteit te ondersteunen, met name voor jonge landbouwers die recent een varkensbedrijf overnamen en varkensbedrijven waar recent geïnvesteerd werd in een duurzaam stalconcept.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELLEN

Artikel 1 definieert enkele begrippen die meerdere keren voorkomen. Eén van die begrippen is het begrip "duurzaam stalconcept" (artikel 1, 4°). Het gaat om investeringen in een biostal of in één of meerdere van de stalconcepten, vermeld in artikel 1, 4° die de verduurzaming bewerkstelligen. Ook voederinstallaties dragen bij aan de verduurzaming. Zo zorgt een brijvoederinstallatie ervoor dat minder water wordt gemorst en de voeropname verbetert. Een meng- en maalinstallatie mengt eigen gewonnen veevoerders, zodat men minder afhankelijk wordt van krachtvoerprijzen en de circulariteit op bedrijfsniveau verhoogt.

Artikel 2 stelt dat de steun verleend wordt als de-minimissteun, onder de voorwaarden, vermeld in verordening (EU) nr. 1408/2013.

Artikel 3 bepaalt de voorwaarden waaraan een aanvrager die in het verleden een overname realiseerde moet voldoen om recht te hebben op een eenmalige liquiditeitsbescherming in 2021. De aanvrager moet op het moment van de aanvraag nog actief zijn als varkenshouder. De aanvrager moet daartoe op het moment van de aanvraag beschikken over een actief landbouwnummer, een actieve exploitatie en een varkensbeslag.

Artikel 4 bepaalt hoe het bedrag van die liquiditeitsbescherming berekend wordt.

Artikel 5 legt de voorwaarden vast waaraan een aanvrager die investeerde in een duurzaam stalconcept moet voldoen om recht te hebben op een eenmalige liquiditeitsbescherming in 2021.

De aanvrager moet op het moment van de aanvraag nog actief zijn als varkenshouderij. De aanvrager moet daartoe op het moment van de aanvraag beschikken over een actief landbouwnummer, een actieve exploitatie en een varkensbeslag.

Artikel 6 bepaalt hoe het bedrag van die liquiditeitsbescherming berekend wordt.

De liquiditeitsbescherming, bedraagt maximaal 5.000 euro als er in de periode van 1 januari 2005

tot en met 31 oktober 2021 meer dan 100.000 euro netto is geïnvesteerd in een duurzaam stalconcept en maximaal 2.500 euro als er in de periode van 1 januari 2005 tot en met 31 oktober 2021 tussen 20.000 euro en 100.000 euro netto is geïnvesteerd in een duurzaam stalconcept. Om het nettobedrag van de investeringen te berekenen wordt van het investeringsbedrag de VLIF-investeringssteun afgetrokken.

Artikel 7 stelt dat alle aanvragen ingediend worden via het e-loket.

Artikel 8 somt de documenten op die samen met de aanvraag ingediend moeten worden.

Artikel 9 legt de uiterste datum voor het indienen van een aanvraag vast.

Artikel 10 delegeert de bevoegdheid om over de aanvraag te beslissen aan het Departement Landbouw en Visserij.

Artikel 11 bepaalt dat het besluit in werking treedt op 19 november 2021.

Artikel 12 behoeft geen commentaar.

De bijlage bevat het formulier voor de verklaring op erewoord over de de-minimissteun.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Op basis van de VLIF-databank zijn er 210 jonge landbouwers, die in aanmerking komen voor de liquiditeitsbescherming van maximaal 7.500 euro ($210 \times 7.500 = 1.575.000$) en 830 landbouwers voor de liquiditeitsbescherming van maximaal 5.000 euro (776) of 2.500 euro (54) ($776 \times 5.000 + 54 \times 2.500 = 4.015.000$).

Met wat marge voor varkenshouders die niet gekend zijn in de VLIF-databank, geeft dit een totaal van 5.750.000 euro, zijnde het voorziene bedrag.

Voor de toekenning van deze liquiditeitsbescherming wordt, zoals hierboven aangegeven, een bedrag voorzien van 5.750.000 euro (VAK/VEK), aan te rekenen op het begrotingsartikel KBO-1KDB2BJ-WT "tegemeetkomsten land- en tuinbouw in het kader van Corona".

Artikel 8,§1, van het decreet van 18 december 2020 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2021 bepaalt dat, met toepassing van artikel 16 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, het onbelast kredietsaldo in vastleggingskrediet op 31 december 2020 overgedragen wordt naar het begrotingsjaar 2021 van het begrotingsartikel KBO-1KDB2BJ-WT ("tegemeetkomsten land- en tuinbouw in het kader van Corona") en samengevoegd wordt met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 2021.

- VAK: Op 25 oktober 2021 is 19.424.302 euro beschikbaar (cijfers Orafin).
- VEK: In de begroting 2021 is 5.000.000 euro ingeschreven voor de vereffening van de resterende dossiers die op dit artikel vastgelegd werden. Hiervan is op 25 oktober 4.942.976 euro beschikbaar (gegevens Orafin). Dit bedrag is ontoereikend om de nodige vereffeningen te kunnen verrichten in 2021. Het resterende benodigde bedrag zal vanuit de algemene middelen aangevuld worden.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 29 oktober 2021 gaat als bijlage 2.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, is bekomen op 18 november 2021.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de human resources, is dus niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring wordt dit besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de toekenning van een liquiditeitsbescherming aan varkenshouders;

2° het benodigde VAK aan te rekenen in 2021 op het saldo van het Noodfonds voor de aardappelen en sierteelt - begrotingsartikel KBO-1KDB2BJ-WT "tegenoetkomingen land- en tuinbouw in het kader van corona";

3° het benodigde VEK aan te rekenen in 2021 op het begrotingsartikel KBO-1KDB2BJ-WT- "tegenoetkomingen land- en tuinbouw in het kader van corona" ten belope van het beschikbare VEK 2021 ten belope van 4.942.976 euro en het resterende benodigde VEK ten belope van 807.024 euro vanuit de Corona-provisie te voorzien;

4° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering
De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk; Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS